

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 23. maaliskuuta 2017
(OR. en)

2014/0121 (COD)

PE-CONS 2/17

DRS 2
CODEC 31

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia:	EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta
-------	---

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2017/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien
pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 50 ja 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 451, 16.12.2014, s. 187.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. maaliskuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/36/EY¹ säädetään vaatimuksista, jotka koskevat osakkeenomistajien eräiden äänivaltaisiin osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttöä sellaisten yhtiöiden yhtiökokouksissa, joiden sääntömääräinen kotipaikka on jäsenvaltion alueella ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla.
- (2) Finanssikriisi on osoittanut, että osakkeenomistajat ovat monissa tapauksissa tukeneet johdon liiallista lyhytaikaista riskinottoa. Selvää näyttöä on myös siitä, että institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat "valvovat" nykyään usein riittämättömästi sijoitusten kohdeyhtiöitä eivätkä vaikuta niihin riittävästi ja keskittyvät liikaa lyhyen aikavälin tuottoihin, mikä voi johtaa siihen, että julkisesti noteerattujen yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ja tulokset eivät ole ihanteellisia.
- (3) Komissio ilmoitti 12 päivänä joulukuuta 2012 antamassaan tiedonannossa "Toimintasuunnitelma: eurooppalainen yhtiöoikeus sekä yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä – nykyaikainen oikeudellinen kehys aiempaa sitoutuneemmille osakkeenomistajille ja kestäväää liiketoimintaa harjoittaville yrityksille" useista hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin liittyvistä toimista, joiden erityisenä tavoitteena on edistää pitkäaikaista osakkeenomistajavaikuttamista ja lisätä avoimuutta yhtiöiden ja sijoittajien välillä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/36/EY, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä (EUVL L 184, 14.7.2007, s. 17).

- (4) Julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeita pidetään usein hallussa monimutkaisen välittäjien muodostaman ketjun välityksellä, mikä vaikeuttaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä ja voi estää osakkeenomistajavaikuttamisen. Yhtiöillä ei ole useinkaan mahdollisuutta tunnistaa osakkeenomistajiaan. Se, että osakkeenomistajat tunnistetaan, on ennakoedellytys osakkeenomistajien ja yhtiön väliselle suoralle yhteydenpidolle ja täten keskeisen tärkeää osakkeenomistajien oikeuksien käytön ja osakkeenomistajavaikuttamisen helpottamiseksi. Erityisen tärkeää tämä on rajat ylittävissä tilanteissa ja käytettäessä sähköisiä välineitä. Julkisesti noteeratuilla yhtiöillä olisi näin ollen oltava oikeus tunnistaa osakkeenomistajansa voidakseen olla näihin suoraan yhteydessä. Välittäjillä olisi oltava velvollisuus ilmoittaa yhtiölle tämän pyynnöstä osakkeenomistajan tunnistetiedot. Jäsenvaltioilla olisi kuitenkin oltava mahdollisuus jättää tunnistamisvaatimuksen ulkopuolelle osakkeenomistajat, joilla on hallussaan vain vähän osakkeita.
- (5) Jotta tämä tavoite saavutettaisiin, yhtiölle on tarpeen toimittaa tietyt osakkeenomistajan tunnistetiedot. Näihin tietoihin olisi sisällytettävä ainakin osakkeenomistajan nimi ja yhteystiedot sekä silloin, kun osakkeenomistaja on oikeushenkilö, sen rekisteröintinumero tai, jos tätä ei ole käytettävissä, sen yksilöllinen tunniste, kuten oikeushenkilötunnus (LEI-tunnus), sekä osakkeenomistajan omistamien osakkeiden määrä ja yhtiön pyynnöstä omistettujen osakkeiden luokat sekä niiden hankintapäivä. Jos tietoja toimitettaisiin vähemmän, yhtiön ei olisi mahdollista tunnistaa osakkeenomistajiansa ja pitää näihin yhteyttä.

- (6) Tämän direktiivin mukaisesti osakkeenomistajien henkilötietoja olisi käsiteltävä siten, että yhtiö kykenee tunnistamaan sen hetkiset osakkeenomistajansa ollakseen näihin suoraan yhteydessä, jotta voidaan helpottaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä ja osakkeenomistajavaikuttamista yhtiössä. Tämä ei rajoita sellaisen jäsenvaltioiden lainsäädännön soveltamista, jonka mukaan osakkeenomistajien henkilötietoja voidaan käsitellä muissa tarkoituksissa, kuten sen mahdollistamiseksi, että osakkeenomistajat voivat olla yhteydessä toisiinsa.
- (7) Jotta yhtiö voisi olla suoraan yhteydessä sen hetkisiin osakkeenomistajiinsa helpottaakseen osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä ja osakkeenomistajavaikuttamista yhtiössä, yhtiölle ja välittäjille olisi annettava mahdollisuus säilyttää osakkeenomistajien henkilötietoja niin kauan kuin he ovat osakkeenomistaja. Usein yhtiöt ja välittäjät eivät kuitenkaan saa tietoa siitä, ettei tietty henkilö ole enää osakkeenomistaja, ellei tämä itse ilmoita niille siitä tai elleivät ne saa tätä tietoa uudessa osakkeenomistajien tunnistamismenettelyssä, jollainen järjestetään usein vain kerran vuodessa vuotuisessa yhtiökokouksessa tai muiden tärkeiden yhtiötä koskevien tapahtumien, kuten julkisten ostotarjousten tai fuusioiden, yhteydessä. Yhtiöillä ja välittäjillä olisi näin ollen oltava mahdollisuus säilyttää henkilötietoja siihen saakka, kun ne saavat tietää, ettei tietty henkilö enää ole osakkeenomistaja ja enintään 12 kuukautta sen jälkeen, kun ne ovat saaneet kyseisen tiedon. Tämä ei rajoita sitä, että yhtiö ja välittäjä voivat joutua säilyttämään sellaisten henkilöiden henkilötietoja, jotka eivät enää ole osakkeenomistajia, muihin tarkoituksiin, kuten varmistaakseen asianmukaisen kirjanpidon, jolla voidaan seurata osakkeiden omistusoikeuden siirtymistä, säilyttääkseen tarvittavat tiedot yhtiökokouksista, myös niiden päätösten pätevyydestä, ja jotta yhtiö voisi täyttää osingonjakoon tai osakkeista entisille osakkeenomistajille kertyvien korkojen tai muiden mahdollisten rahasummien maksamiseen liittyvät velvoitteensa.

- (8) Arvopaperitilejä osakkeenomistajien tai muiden henkilöiden lukuun ylläpitävien välittäjien muodostaman ketjun tehokkuus vaikuttaa erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa suuressa määrin siihen, käyttävätkö osakkeenomistajat tosiasiallisesti oikeuksiaan. Erityisesti monien välittäjien muodostamassa ketjussa tieto ei aina kulje yhtiöiltä sen osakkeenomistajille ja osakkeenomistajien ääniä ei aina toimiteta yhtiölle asianmukaisesti. Tämän direktiivin tavoitteena on helpottaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä parantamalla tietojen toimittamista välittäjien muodostamassa ketjussa.
- (9) Välittäjien tärkeän aseman vuoksi ne olisi velvoitettava helpottamaan osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä riippumatta siitä, käyttävätkö osakkeenomistajat oikeuksia itse vai nimeävätkö ne kolmannen henkilön käyttämään niitä. Kun osakkeenomistajat eivät halua käyttää oikeuksia itse ja ovat nimenneet välittäjän käyttämään näitä oikeuksiaan, kyseisen välittäjän olisi käytettävä näitä oikeuksia osakkeenomistajien nimenomaisen valtuutuksen ja ohjeiden perusteella ja näiden hyväksi.
- (10) On syytä varmistaa, että osakkeenomistajat, jotka vaikuttavat kohdeyhtiöissä äänestysten välityksellä, saavat tietää, onko heidän äänensä otettu asianmukaisesti huomioon. Kun äänestys toimitetaan sähköisesti, äänten vastaanottamisesta olisi annettava vahvistus. Lisäksi jokaisella yhtiökokouksen äänestykseen osallistuvalla osakkeenomistajalla olisi ainakin oltava mahdollisuus tarkistaa yhtiökokouksen jälkeen, onko yhtiö kirjannut hänen äänensä asianmukaisesti ja ottanut sen huomioon ääntenlaskennassa.

- (11) Jotta voitaisiin edistää pääomasijoituksia koko unionissa ja helpottaa osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttöä, tällä direktiivillä olisi vahvistettava huomattavasti avoimuutta, joka koskee välittäjien tarjoamista palveluista suoritettavia maksuja, myös hintoja ja palkkioita. Syrjintä maksuissa, joita peritään osakkeenomistajan oikeuksien kansallisesta ja rajat ylittävästä käytöstä, haittaa rajat ylittäviä investointeja ja sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa, ja se pitäisi kieltää. Erot kustannuksissa, joita aiheutuu osakkeenomistajien oikeuksien kansallisesta ja rajat ylittävästä käytöstä, olisi sallittava ainoastaan, jos ne on perusteltu asianmukaisesti ja ne perustuvat välittäjien palveluista aiheutuneiden todellisten kustannusten vaihteluun.
- (12) Välittäjien muodostamaan ketjuun voi kuulua välittäjiä, joilla ei ole unionissa sääntömääräistä kotipaikkaa eikä päätoimipaikkaa. Kyseisten kolmansien maiden välittäjien toiminnalla saattaa kuitenkin olla vaikutuksia unionin yritysten pitkän aikavälin kestävyyyteen ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin unionissa. Jotta tämän direktiivin tavoitteet saavutettaisiin, on myös varmistettava, että tieto toimitetaan koko välittäjien muodostamalle ketjulle. Jos tätä direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden välittäjiin ja jos heille ei aseteta samoja tietojen toimittamiseen liittyviä velvoitteita kuin unionin välittäjille, tiedonkulku saattaisi olla vaarassa katketa. Näin ollen sellaisten yhtiöiden osakkeisiin liittyviä palveluja tarjoavien kolmansien maiden välittäjien, joiden sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee jossain jäsenvaltiossa ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla, olisi kuuluttava osakkeenomistajien tunnistamista, tietojen toimittamista, osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottamista sekä kustannusten avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevien sääntöjen soveltamisalaan sen varmistamiseksi, että säännöksiä tosiasiallisesti sovelletaan tällaisten välittäjien välityksellä hallussa pidettyihin osakkeisiin.

- (13) Tämä direktiivi ei vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön, jolla säännellään arvopapereiden hallussapitoa ja omistamista ja järjestelyjä arvopapereiden liikkeeseenlaskun jatkuvan eheyden ylläpitämiseksi, eikä se vaikuta tosiasiallisiin edunsaajiin ja omistajiin tai muihin henkilöihin, jotka eivät ole osakkeenomistajia sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla.
- (14) Osakkeenomistajien tosiasiallinen ja kestävä vaikuttaminen on yhtenä kulmakivenä julkisesti noteerattujen yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausmallissa, joka perustuu eri elinten ja eri sidosryhmien väliseen keskinäiseen valvontaan. Se, että osakkeenomistajat otetaan tiiviimmin mukaan yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin, on yksi keino parantaa yhtiöiden taloudellista ja muuta tuloksellista suoriutumista, myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallinnointiin liittyvien tekijöiden kannalta, joihin viitataan erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien vastuullisen sijoittamisen periaatteissa. Lisäksi kaikkien sidosryhmien, erityisesti työntekijöiden, aktiivisempi osallistuminen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin on tärkeä osatekijä, kun pyritään varmistamaan, että julkisesti noteeratut yhtiöt ottavat huomioon myös pidemmän aikavälin näkökohdat, ja sitä on kannustettava ja se on otettava huomioon.

- (15) Institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat ovat usein tärkeitä julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeenomistajia unionissa, minkä vuoksi niillä voi olla suuri merkitys tällaisten yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien kannalta, mutta myös yleisemmin niiden strategian ja pitkän aikavälin tuloksen kannalta. Viime vuosien kokemukset ovat kuitenkin osoittaneet, että Institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat eivät useinkaan pyri vaikuttamaan yhtiöihin, joissa niillä on osakkeita, ja näyttöä on myös siitä, että yhtiöt pyrkivät usein pääomamarkkinoista johtuvien paineiden vuoksi hyvään tulokseen lyhyellä aikavälillä, mikä saattaa vaarantaa yhtiöiden pitkän aikavälin taloudellisen ja muun tuloksellisen suoriutumisen ja voi johtaa muiden kielteisten seurausten lisäksi siihen, että investoinnit esimerkiksi tutkimukseen ja kehittämiseen eivät ole ihanteellisella tasolla, mikä heikentää sekä yhtiöiden että sijoittajien pitkän aikavälin tulosta.
- (16) Institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat eivät useinkaan anna riittävästi tietoja sijoitusstrategioistaan, vaikuttamispolitiikastaan ja sen täytäntöönpanosta. Tällaisten tietojen julkistaminen voisi vaikuttaa myönteisesti sijoittajien käsitykseen eri tilanteista, antaa lopullisille edunsaajille, kuten tuleville eläkkeensaajille, mahdollisuuden tehdä optimaalisia sijoituspäätöksiä sekä helpottaa yhtiöiden ja niiden osakkeenomistajien välistä vuoropuhelua, edistää osakkeenomistajavaikuttamista ja lujittaa niiden tilivelvollisuutta sidosryhmiä ja kansalaisyhteiskuntaa kohtaan.

- (17) Sen vuoksi institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien olisi oltava avoimempia suhtautumisessaan osakkeenomistajavaikuttamiseen. Niiden olisi joko laadittava ja julkistettava osakkeenomistajavaikuttamispolitiikka tai selitettävä, miksi ne ovat päättäneet olla tekemättä niin. Osakkeenomistajavaikuttamispolitiikassa olisi kuvattava, miten institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat sisällyttävät osakkeenomistajavaikuttamisen sijoitusstrategiaansa ja millaisia vaikuttamistoimia ne ovat päättäneet toteuttaa sekä miten ne niitä toteuttavat. Vaikuttamispolitiikkaan olisi sisällyttävä myös toimenpiteitä, joilla hallitaan todellisia tai mahdollisia eturistiriitoja, erityisesti jos institutionaalisilla sijoittajilla tai omaisuudenhoitajilla tai niihin sidossuhteessa olevilla yhtiöillä on merkittäviä liiketoimintasuhteita kohdeyhtiön kanssa. Tämä vaikuttamispolitiikka tai selitys olisi oltava yleisesti saatavilla verkossa.
- (18) Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien olisi julkistettava tiedot vaikuttamispolitiikkansa toteuttamisesta ja erityisesti äänestysoikeuksiensa käytöstä. Vähentääkseen mahdollista hallinnollista taakkaa sijoittajien olisi kuitenkin voitava päättää olla julkistamatta kaikkia annettuja ääniä, jos äänestystä pidetään merkityksettömänä sen kohteen perusteella tai sen perusteella, kuinka suurta osuutta yhtiön osakkeista osakkeenomistaja pitää hallussaan. Tällaisiksi merkityksettömiksi äänestyksiksi voidaan laskea äänestykset yksinomaan menettelyllisistä seikoista tai äänestykset yhtiöissä, joissa sijoittajan hallussa olevien osakkeiden määrä on erittäin vähäinen verrattuna hänen hallussaan oleviin muiden kohdeyhtiöiden osakkeisiin. Sijoittajien olisi vahvistettava omat perusteensa sille, mitkä äänestykset ovat merkityksettömiä äänestyksen kohteen tai hallussa olevien yhtiön osakkeiden määrän perusteella, ja sovellettava niitä johdonmukaisesti.

- (19) Keskeinen vastuullisen omaisuudenhoidon mahdollistaja on keskipitkän tai pitkän aikavälin lähestymistapa. Institutionaalisten sijoittajien olisi näin ollen julkistettava vuosittain tiedot siitä, miten niiden pääomasijoitusstrategian tärkeimmät osatekijät sopivat yhteen niiden velkojen profiilin ja velkojen duraation kanssa ja miten tämä vaikuttaa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä niiden varojen tuottoon. Jos institutionaaliset sijoittajat käyttävät omaisuudenhoitajia joko siten, että omaisuudenhoitaja hoitaa varoja yksilöllisesti täydellä valtakirjalla, tai siten, että se hoitaa yhdistettyjä varoja, niiden olisi julkistettava tiedot omaisuudenhoitajan kanssa tehdyn järjestelyn tietyistä olennaisista pääkohdista, erityisesti siitä, kuinka sillä kannustetaan omaisuudenhoitajaa sovittamaan sijoitusstrategiansa ja -päätöksensä yhteen institutionaalisen sijoittajan velkojen profiilin ja velkojen duraation kanssa erityisesti pitkäaikaisten velkojen osalta, miten institutionaalinen sijoittaja arvioi omaisuudenhoitajan tuloksia sen palkitseminen mukaan lukien, miten se valvoo salkun kiertonopeudesta omaisuudenhoitajalle aiheutuvia kustannuksia ja miten se kannustaa omaisuudenhoitajaa vaikuttamaan institutionaalisen sijoittajan parhaisiin keskipitkän ja pitkän aikavälin etuihin. Tällä edistettäisiin institutionaalisten sijoittajien lopullisten edunsaajien, omaisuudenhoitajien ja kohdeyhtiöiden etujen asianmukaista yhteensovittamista sekä mahdollisesti pitempiaikaisten sijoitusstrategioiden laatimista ja pitempiaikaisten suhteiden kehittämistä niiden kohdeyhtiöiden kanssa, joihin osakkeenomistajat vaikuttavat.

- (20) Omaisuudenhoitajien olisi tarjottava institutionaaliselle sijoittajalle riittävästi tietoa, jotta tämä pystyy arvioimaan, toimiiko omaisuudenhoitaja sijoittajan pitkän aikavälin etujen mukaisesti ja millä tavoin se edistää näitä etuja ja noudattaako se strategiaa, joka antaa mahdollisuuden osakkeenomistajien tehokkaaseen vaikuttamiseen. Omaisuudenhoitajan ja institutionaalisen sijoittajan suhde on lähtökohtaisesti kahdenkeskinen sopimusjärjestely. Suuret institutionaaliset sijoittajat pystyvät ehkä vaatimaan omaisuudenhoitajilta yksityiskohtaisia raportteja erityisesti silloin, kun varoja hallinnoidaan täydellä valtakirjalla, mutta pienten ja vähemmän ammattimaisten institutionaalisten sijoittajien kannalta on kuitenkin tärkeää säätää oikeudellisista vähimmäisvaatimuksista, jotta nämä pystyvät arvioimaan asianmukaisesti omaisuudenhoitajaa ja saamaan tämän tilille. Omaisuudenhoitajat olisi näin ollen velvoitettava ilmoittamaan institutionaalisille sijoittajille, miten niiden sijoitusstrategia ja sen toteuttaminen myötävaikuttavat institutionaalisen sijoittajan varojen tai rahaston tuottoon keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tähän ilmoitukseen olisi sisällyttävä tietoa olennaisista keskipitkän ja pitkän aikavälin riskeistä, joita arvopaperisijoituksiin liittyy, mukaan luettuna tietoa hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiin liittyvistä seikoista ja muista keskipitkän ja pitkän aikavälin riskeistä. Nämä tiedot ovat ensiarvoisen tärkeitä, jotta institutionaalinen sijoittaja voi arvioida, analysoiko omaisuudenhoitaja omaa pääomaa ja osakesalkun sisältöä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mikä on olennaista osakkeenomistajavaikuttamisen mahdollistamiseksi. Koska nämä keskipitkän ja pitkän aikavälin riskit vaikuttavat sijoittajien tuottoon, näiden asioiden sisällyttäminen tehokkaammin sijoitusprosesseihin voi olla institutionaalisille sijoittajille olennaisen tärkeää.

- (21) Lisäksi omaisuudenhoitajien olisi ilmoitettava institutionaalisille sijoittajille salkkunsä koostumus, kiertonopeus ja kiertonopeuteen liittyvät kustannukset sekä niiden arvopaperilainauspolitiikka. Salkun kiertonopeus on tärkeä indikaattori, jolla arvioidaan, ovatko omaisuudenhoitajan prosessit täysin yhdenmukaisia määritellyn strategian ja institutionaalisen sijoittajan etujen kanssa ja pitääkö omaisuudenhoitaja osakkeita hallussaan riittävän pitkän ajan voidakseen vaikuttaa yhtiöön tehokkaasti. Jos salkun kiertonopeus on suuri, se voi olla merkki uskonpuutteesta sijoituspäätöksissä ja tapahtumakeskeisestä sijoituskäyttäytymisestä, eikä kumpikaan näistä vaihtoehtoista ole todennäköisesti institutionaalisten sijoittajien pitkän aikavälin etujen mukaista erityisesti sen vuoksi, että kiertonopeuden kasvu lisää sijoittajille aiheutuvia kustannuksia ja voi vaikuttaa järjestelmäriskihin. Toisaalta odotettua alhaisempi kiertonopeus voi olla merkki siitä, että riskienhallinnassa on puutteita tai että ajaututaan kohti passiivisempää sijoituspolitiikkaa. Arvopaperilainaus saattaa aiheuttaa ongelmia osakkeenomistajavaikuttamisessa, sillä siinä tosiasiasa myydään sijoittajien osakkeita, joita koskee takaisinosto-oikeus. Osakkeiden myynti joudutaan perumaan vaikuttamista varten, mukaan luettuna äänioikeuden käyttäminen yhtiökokouksessa. Näin ollen on tärkeää, että omaisuudenhoitaja raportoi arvopaperilainauspolitiikasta sekä sen soveltamisesta erityisesti kohdeyhtiöiden yhtiökokousten aikaan.
- (22) Omaisuudenhoitajan olisi lisäksi tiedotettava institutionaaliselle sijoittajalle siitä, perustuvatko sen sijoituspäätökset kohdeyhtiön keskipitkän tai pitkän aikavälin tulosten, myös muiden kuin taloudellisten tulosten, arviointiin, ja jos perustuvat, miten omaisuudenhoitaja tekee kyseiset päätökset. Tällaiset tiedot ovat erityisen hyödyllisiä tutkittaessa, noudattaako omaisuudenhoitaja pitkän aikavälin aktiivista omaisuudenhoitostrategiaa ja ottaako se huomioon yhteiskuntaan, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan liittyvät näkökohdat.

- (23) Omaisuudenhoitajan olisi annettava institutionaaliselle sijoittajalle asianmukaista tietoa siitä, onko vaikuttamistoimien yhteydessä esiintynyt eturistiriitoja, ja jos on, millaisia ne ovat olleet ja miten omaisuudenhoitaja on ne ratkaissut. Eturistiriidat voivat esimerkiksi estää omaisuudenhoitajaa äänestämästä tai jopa estää omaisuudenhoitajaa toteuttamasta ylipäänsä mitään vaikuttamistoimia. Kaikista tällaisista eturistiriitatilanteista olisi ilmoitettava institutionaaliselle sijoittajalle.
- (24) Silloin, kun institutionaalisen sijoittajan varoja ei hoideta yksilöllisesti vaan ne on yhdistetty muiden sijoittajien varoihin ja niitä hoidetaan rahaston välityksellä, jäsenvaltioiden olisi voitava säätää, että tiedot olisi toimitettava ainakin pyynnöstä myös muille sijoittajille, jotta kaikki samaan rahastoon kuuluvat muut sijoittajat saisivat tiedot niin halutessaan.
- (25) Monet institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat käyttävät valtakirjaneuvonantajien palveluja, joihin kuuluu tutkimusta, neuvoja ja suosituksia äänestyskäyttäytymisestä julkisesti noteerattujen yhtiöiden yhtiökokouksissa. Valtakirjaneuvonantajilla on tärkeä rooli yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmissä, koska ne pienentävät yhtiötä koskevien tietojen analysointiin liittyviä kustannuksia ja voivat lisäksi vaikuttaa merkittävästi sijoittajien äänestyskäyttäytymiseen. Valtakirjaneuvonantajien suosituksiin tukeutuvat enemmän erityisesti sijoittajat, joiden sijoitussalkut ovat pitkälle hajautettuja ja joiden hallussa on monia ulkomaisia sijoituskohteita.

- (26) Tärkeän asemansa vuoksi valtakirjaneuvonantajiin olisi sovellettava avoimuusvaatimuksia. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että valtakirjaneuvonantajat, joihin sovelletaan käytännesääntöjä, raportoivat tehokkaasti siitä, miten ne soveltavat näitä käytännesääntöjä. Valtakirjaneuvonantajien olisi lisäksi julkistettava tietyt avaintiedot, jotka liittyvät niiden tutkimusten, neuvojen ja äänestys-suositusten valmisteluun ja kaikkiin todellisiin ja mahdollisiin eturistiriitoihin tai liikesuhteisiin, jotka voivat vaikuttaa tutkimusten, neuvojen ja äänestys-suositusten valmisteluun. Näitä tietoja olisi pidettävä yleisesti saatavilla vähintään kolmen vuoden ajan, jotta institutionaalisilla sijoittajilla olisi mahdollisuus valita valtakirjaneuvonantajien palvelut ottaen huomioon niiden aiempi toiminta.
- (27) Kolmansien maiden valtakirjaneuvonantajat, joilla ei ole unionissa sääntömääräistä kotipaikkaa eikä päätoimipaikkaa, voivat tehdä analyysseja unionissa toimivista yhtiöistä. Jotta unionin valtakirjaneuvonantajilla ja kolmansien maiden valtakirjaneuvonantajilla olisi tasapuoliset toimintaedellytykset, tätä direktiiviä olisi sovellettava myös niihin kolmansien maiden valtakirjaneuvonantajiin, jotka ovat toimintaansa varten sijoittautuneet unioniin, riippumatta siitä, missä muodossa tämä sijoittautuminen on tapahtunut.

- (28) Johtajat edistävät yhtiön tulosta pitkällä aikavälillä. Johtajien palkitsemisen muoto ja rakenne ovat ensisijaisesti yhtiön, sen hallintoelinten ja osakkeenomistajien sekä joissakin tapauksissa työntekijöiden edustajien toimivaltaan kuuluvia asioita. On näin ollen tärkeää ottaa huomioon, että unionissa on käytössä monia erilaisia hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä, jotka ilmentävät eri jäsenvaltioiden näkemyksiä johtajien palkitsemispolitiikasta ja yksittäisten johtajien palkkioista päättävien yhtiöiden ja elinten roolista. Koska palkitseminen on yksi keskeisistä välineistä, joilla yhtiöt voivat sovittaa oma etunsa ja johtajiensa edut yhteen, ja koska johtajilla on ratkaiseva rooli yhtiöissä, on tärkeää, että toimivaltaiset yhtiön elimet päättävät yhtiöiden palkitsemispolitiikasta asianmukaisella tavalla ja että osakkeenomistajat voivat ilmaista näkemyksensä oman yhtiönsä palkitsemispolitiikasta.
- (29) Sen varmistamiseksi, että osakkeenomistajat voivat tosiasiallisesti vaikuttaa palkitsemispolitiikkaan, niille olisi annettava oikeus järjestää sitova tai neuvoa-antava äänestys yhtiön palkitsemispolitiikasta siitä laaditun selkeän, ymmärrettävän ja kattavan yleisesityksen perusteella. Palkitsemispolitiikan olisi tuettava yhtiön liiketoimintastrategiaa, pitkän aikavälin etuja ja kestävyyttä, eikä se saisi olla sidoksissa pelkästään tai ensisijaisesti lyhyen aikavälin tavoitteisiin. Johtajien tuloksia olisi arvioitava sekä taloudellisen että muun tuloksellisen suoriutumisen perusteiden, tarvittaessa myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien tekijöiden, nojalla. Palkitsemispolitiikassa olisi kuvattava johtajien palkitsemisen eri osatekijät ja niiden suhteelliset osuudet. Se voidaan kuvata kehyksenä, jonka sisällä johtajien palkitsemisen on pysyttävä. Palkitsemispolitiikka olisi myös julkistettava viipymättä sen jälkeen, kun osakkeenomistajat ovat äänestäneet asiasta yhtiökokouksessa.

- (30) Poikkeuksellisissa olosuhteissa yhtiöt voivat joutua poikkeamaan joistakin palkitsemispolitiikan säännöistä, kuten palkkion kiinteää ja muuttuvaa osaa koskevista perusteista. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen voitava sallia, että yhtiöt poikkeavat tilapäisesti palkitsemispolitiikasta, jos niiden palkitsemispolitiikassa määritellään tarkkaan, miten sitä olisi sovellettava tietyissä poikkeuksellisissa olosuhteissa. Olosuhteita olisi pidettävä poikkeuksellisina ainoastaan tilanteissa, joissa poikkeaminen palkitsemispolitiikasta on välttämätöntä kokonaisuutena arvioiden yhtiön pitkän aikavälin etujen ja kestävyyskannalta tai yhtiön elinkelpoisuuden varmistamiseksi. Palkitsemisraporttiin olisi sisällytettävä tieto tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa sovelletusta palkitsemisestä.
- (31) Sen varmistamiseksi, että palkitsemispolitiikkaa noudatetaan, osakkeenomistajille olisi annettava oikeus äänestää yhtiön palkitsemisraportista. Yhtiön avoimuuden ja johtajien tilintekovelvollisuuden varmistamiseksi palkitsemisraportin olisi oltava selkeä ja ymmärrettävä, ja siinä olisi annettava kattava kokonaiskuva yksittäisten johtajien palkitsemisestä edelliseltä tilikaudelta. Jos osakkeenomistajat äänestävät palkitsemisraporttia vastaan, yhtiön olisi ilmoitettava seuraavassa palkitsemisraportissa, miten osakkeenomistajien äänestys on otettu huomioon. Pienten ja keskisuurten yritysten osalta jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava säätää, että sen sijaan, että palkitsemisraportista järjestetään äänestys, palkitsemisraportti otetaan erilliseksi kohdaksi vuotuisen yhtiökokouksen esityslistalle ja osakkeenomistajat ainoastaan keskustelevat siitä. Jos jäsenvaltio turvautuu tähän mahdollisuuteen, yhtiön olisi selitettävä seuraavassa palkitsemisraportissa, miten keskustelu yhtiökokouksessa on otettu huomioon.

- (32) Jotta osakkeenomistajat voisivat tutustua helposti palkitsemisraporttiin ja jotta mahdolliset sijoittajat ja sidosryhmät voisivat saada tietoa johtajien palkitsemisesta, palkitsemisraportti olisi julkistettava yhtiön verkkosivustolla. Tämä ei saisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta vaatia, että tämä julkistetaan myös muussa muodossa, esimerkiksi osana yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevaa selvitystä tai toimintakertomusta.
- (33) Yksittäisten johtajien palkkioiden ja palkitsemisraportin julkistamisella on tarkoitus lisätä yhtiön avoimuutta ja johtajien tilivelvollisuutta sekä parantaa osakkeenomistajien mahdollisuuksia valvoa johtajien palkitsemista. Tämä on välttämätön edellytys sille, että osakkeenomistajat voivat käyttää oikeuksiaan ja vaikuttaa yhtiöön palkitsemisasioissa. Tällaisten tietojen toimittaminen osakkeenomistajille on välttämätöntä erityisesti sen vuoksi, että ne pystyisivät arvioimaan johtajien palkitsemista ja esittämään näkemyksensä johtajien palkitsemistavoista ja palkkioiden tasosta sekä palkkioiden ja kunkin yksittäisen johtajan tulosten välisestä yhteydestä, jotta voitaisiin puuttua mahdollisiin tilanteisiin, joissa johtajalle myönnetty palkkion määrä ei ole perusteltu hänen tulokseensa ja yhtiön tulokseen nähden. Palkitsemisraportin julkistaminen on välttämätöntä myös siksi, että osakkeenomistajien lisäksi myös mahdolliset sijoittajat ja sidosryhmät voisivat arvioida johtajien palkitsemista, palkitsemisen yhteyttä yhtiön tulokseen ja sitä, kuinka yhtiö on toteuttanut palkitsemispolitiikkaansa käytännössä. Anonyymien palkitsemisraporttien julkistamisella ei saavutettaisi näitä tavoitteita.

- (34) Jotta lisättäisiin yhtiöiden avoimuutta ja johtajien tilintekovelvollisuutta ja jotta osakkeenomistajat, mahdolliset sijoittajat ja sidosryhmät voisivat saada kokonaisvaltaisen ja luotettavan kuvan kunkin johtajan palkitsemisesta, on erityisen tärkeää, että palkitsemisen kaikki osatekijät ja kokonaissumma julkistetaan.
- (35) Jotta vältettäisiin se, että yhtiö kiertää tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, ehkäistäisiin mahdolliset eturistiriidat ja varmistettaisiin johtajien lojaalius yhtiölle, on välttämätöntä säätää sekä kyseisen yhtiön että samaan konserniin kuuluvien yritysten yksittäisille johtajille myöntämien tai varaamien palkkioiden ilmoittamisesta ja julkistamisesta. Jos yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvien yritysten yksittäisille johtajille myöntämät tai varaamat palkkiot jätetään palkitsemisraportissa julkistamatta, on olemassa riski, että yritykset yrittävät kiertää tämän direktiivin vaatimuksia tarjoamalla johtajille piilotettuja palkkioita määräysvallassaan olevan yrityksen välityksellä. Tällaisissa tapauksissa osakkeenomistajat eivät saisi kokonaisvaltaista ja luotettavaa kuvaa yhtiön johtajille myöntämistä palkkioista ja tässä direktiivissä säädettyjä tavoitteita ei saavutettaisi.

- (36) Palkitsemisraportissa olisi myös julkistettava tarvittaessa sen palkkion määrä, jonka yksittäiset johtajat ovat saaneet perhetilanteensa vuoksi, jotta johtajien palkitsemisesta annettava kuva olisi kattava. Palkitsemisraporttiin olisi näin ollen sisällytettävä tarvittaessa palkitsemisen eri osat, kuten perhe- ja lapsilisät. Koska yksittäisten johtajien perhetilannetta koskevat henkilötiedot tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679¹ tarkoitetut erityiset henkilötietoryhmät ovat erityisen arkaluontoisia ja edellyttävät erityistä suojelua, raportissa olisi julkistettava ainoastaan kyseiset myönnettyjen palkkioiden määrät ilmoittamatta, millä perusteella ne on myönnetty.
- (37) Tämän direktiivin mukaisesti palkitsemisraporttiin sisällytettävä henkilötietoja olisi käsiteltävä siten, että yhtiön johtajien palkkauksen avoimuus lisääntyy, jotta vahvistettaisiin johtajien tilivelvollisuutta ja osakkeenomistajien mahdollisuuksia valvoa johtajien palkitsemista. Tämä ei vaikuta jäsenvaltion sellaisen lainsäädännön soveltamiseen, jossa säädetään johtajien henkilötietojen käsittelystä muissa tarkoituksissa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (38) On erittäin tärkeää arvioida johtajien palkitsemista ja tuloksia sekä vuosittain että tietyin määräajoin, jotta osakkeenomistajat, mahdolliset sijoittajat ja sidosryhmät voisivat arvioida asianmukaisesti, otetaanko palkitsemisessa huomioon pitkän aikavälin tulokset ja tarkastella johtajien tulos- ja palkkakehitystä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä erityisesti suhteutettuna yhtiön tulokseen. Monissa tapauksissa on mahdollista arvioida vasta usean vuoden jälkeen, vastasiko myönnetty palkkio yhtiön pitkän aikavälin etuja. Pitkän aikavälin kannustinten antaminen voi kattaa jopa seitsemän–kymmenen vuoden ajanjakson, ja siihen voi liittyä usean vuoden lykkäysaikoja.
- (39) On lisäksi tärkeää, että johtajalle myönnettyä palkkiota voidaan arvioida koko sen kauden ajan, jonka hän pysyy tietyn yhtiön johtoelimissä. Johtajat pysyvät yhden yhtiön johtoelimissä unionissa keskimäärin kuusi vuotta, vaikka joissakin jäsenvaltioissa kyseinen aika on yli kahdeksan vuotta.

- (40) Jotta rajoitettaisiin puuttumista johtajien yksityisyyden suojaan ja suojattaisiin heidän henkilötietojaan, yhtiöiden mahdollisuus julkistaa johtajien henkilötietoja palkitsemisraportissa olisi rajoitettava kymmeneen vuoteen. Tämä ajanjakso sopii yhteen myös yhtiöiden hallinnointia koskevien asiakirjojen julkistamisesta unionin lainsäädännössä säädettyjen muiden määräaikojen kanssa. Esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY¹ 4 artiklan mukaisesti toimintakertomuksen ja hallinnointia ja ohjausta koskevien lausuntojen on oltava yleisesti saatavilla osana vuositilinpäätöstä vähintään kymmenen vuoden ajan. Näiden erityyppisten hallintoa ja ohjausta koskevien raporttien, myös palkitsemisraportin, pitämisestä saatavilla kymmenen vuoden ajan on selvästi hyötyä, sillä siten osakkeenomistajat ja sidosryhmät saavat tietoa yhtiön yleisestä tilanteesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

- (41) Tämän kymmenen vuoden ajanjakson päättyessä yhtiöiden olisi poistettava palkitsemisraportista kaikki henkilötiedot tai jätettävä palkitsemisraportti kokonaan julkistamatta. Tämän määräajan jälkeen tällaisia henkilötietoja voidaan tarvita muihin tarkoituksiin, kuten oikeudellisiin toimiin. Palkitsemista koskevat säännökset eivät saisi vaikuttaa perussopimuksissa turvattujen perusoikeuksien täysimääräiseen toteutumiseen, etenkin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 153 artiklan 5 kohdan, kansallisen sopimus- ja työoikeuden yleisten periaatteiden ja asianomaisen yhtiön valvonta-, hallinto- ja johtoelinten osallistumista ja yleisiä velvollisuuksia koskevan unionin ja jäsenvaltioiden lainsäädännön soveltamiseen eikä soveltuvien osin työmarkkinaosapuolten oikeuteen tehdä ja panna täytäntöön työehtosopimuksia kansallisten lakien ja käytäntöjen mukaisesti. Palkitsemista koskevien säännösten soveltaminen ei myöskään saisi rajoittaa sellaisessa kansallisessa lainsäädännössä mahdollisesti olevien säännösten soveltamista, jotka koskevat työntekijöiden edustusta hallinnollisissa elimissä ja johto- tai valvontaelimissä.
- (42) Liiketoimet lähipiiriin kuuluvien henkilöiden kanssa voivat aiheuttaa vahinkoa yhtiöille ja niiden osakkeenomistajille, koska ne voivat antaa lähipiiriin kuuluville mahdollisuuden ottaa haltuunsa yhtiölle kuuluvaa arvoa. Sen vuoksi on tärkeää suojata yhtiöiden ja osakkeenomistajien etuja asianmukaisilla suojatoimilla. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että osakkeenomistajat hyväksyvät tai hallinto- tai valvontaelin hyväksyy merkittävät lähipiiriliiketoimet sellaisten menettelyjen mukaisesti, joilla estetään lähipiiriä hyötymästä asemastaan ja varmistetaan yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, etujen asianmukainen suojelu.

- (43) Jos lähipiiriliiketoimessa on mukana johtaja tai osakkeenomistaja, kyseinen johtaja tai osakkeenomistaja olisi suljettava pois hyväksynnästä tai äänestyksestä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava sallia, että lähipiiriin kuuluva osakkeenomistaja osallistuu äänestykseen, edellyttäen, että kansallisessa lainsäädännössä taataan riittävät suojatoimet, joita sovelletaan äänestysmenettelyssä yhtiöiden ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, etujen suojelemiseksi, ja jollaisia ovat esimerkiksi liiketoimien hyväksyntää koskevat korkeammat määräenemmistövaatimukset.
- (44) Yhtiöiden olisi annettava merkittävistä liiketoimista julkinen ilmoitus viimeistään kyseisten liiketoimien toteutusajankohtana ja yksilöitävä lähipiiriin kuuluva henkilö, kyseisen liiketoimen ajankohta ja arvo sekä muut tiedot, joita tarvitaan liiketoimen moitteettomuuden arvioimiseen. Tällaisten liiketoimien julkistaminen esimerkiksi yhtiön verkkosivustolla tai helposti saatavilla olevalla tavalla on tarpeen, jotta osakkeenomistajat, luotonantajat, työntekijät ja muut sidosryhmät voivat saada tietoja tällaisten liiketoimien mahdollisista vaikutuksista yhtiön osakekurssin arvoon. Lähipiiriin yksilöiminen tarkasti on tarpeen, jotta liiketoimeen liittyvät riskit voidaan arvioida paremmin ja jotta se olisi mahdollista riitauttaa, myös oikeusteitse.
- (45) Tässä direktiivissä vahvistetaan yhtiöiden, institutionaalisten sijoittajien, omaisuudenhoitajien ja valtakirjaneuvonantajien avoimuusvaatimukset. Näiden avoimuusvaatimusten tarkoituksena ei ole edellyttää, että yhtiöt, institutionaaliset sijoittajat, omaisuudenhoitajat ja valtakirjaneuvonantajat julkistavat tiettyjä tietoja, joiden julkistaminen olisi erittäin haitallista niiden liiketoiminnan kannalta, tai jos kyse on muista kuin kaupallisista yhtiöistä, niiden jäsenten tai edunsaajien etujen kannalta. Tällainen tietojen julkistamatta jättäminen tässä tarkoituksessa ei saisi olla vastoin tässä direktiivissä säädetyn tietojen julkistamisvelvoitteen tavoitteita.

- (46) Jotta voidaan varmistaa osakkeenomistajien tunnistamista, tietojen toimittamista ja osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottamista koskevien säännösten yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.
- (47) Komission täytäntöönpanosäädöksissä olisi määriteltävä erityisesti sovellettavien esitysmuotojen yhtenäistämistä koskevat vähimmäisvaatimukset ja noudatettavat määräajat. Kun komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, kyseiset vaatimukset voidaan pitää ajan tasalla markkinoiden ja valvonnassa tapahtuvan kehityksen suhteen ja voidaan estää se, että jäsenvaltiot panevat säännökset täytäntöön toisistaan poikkeavasti. Tällaisesta jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavasta täytäntöönpanosta voisi seurata se, että hyväksytään yhteensopimattomia kansallisia vaatimuksia, jolloin rajat ylittävien liiketoimien riskit ja kustannukset kasvavat ja säännösten tehokkuus ja vaikuttavuus vaarantuvat, mikä johtaisi välittäjiin kohdistuvan taakan lisääntymiseen.
- (48) Käyttäessään tämän direktiivin mukaisesti täytäntöönpanovaltaa komission olisi otettava huomioon alan markkinoiden kehitys ja etenkin olemassa olevat itsesääntelyaloitteet, kuten markkinastandardit yhtiötapahtumien käsittelylle ja markkinastandardit yhtiökokouksille, ja sen olisi rohkaistava uusien viestintätekniikoiden käyttöä yhtiöiden ja niiden osakkeenomistajien välisessä viestinnässä, mukaan lukien välittäjiä ja soveltuviissa tapauksissa muita markkinatoimijoita käyttäen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (49) Varmistaakseen, että palkitsemisraportti on aiempaa vertailukelpoisempi ja johdonmukaisempi, komission olisi hyväksyttävä suuntaviivoja, joissa määritetään tarkkaan sen vakiomuotoinen esitystapa. Jäsenvaltioiden nykyiset käytännöt palkitsemisraporttiin sisältyvien tietojen esittämisessä ovat hyvin erilaisia, ja niiden avoimuus ja niiden tarjoama suoja osakkeenomistajille ja sijoittajille vaihtelevat. Toisistaan poikkeavista käytännöistä aiheutuu ongelmia ja kustannuksia erityisesti sellaisille rajat ylittäviä sijoituksia tekeville osakkeenomistajille ja sijoittajille, jotka haluavat seurata palkitsemispolitiikan täytäntöönpanoa ja valvoa sitä ja vaikuttaa yhtiöön erityisesti tässä asiassa. Komission olisi toteutettava asianmukaiset kuulemiset jäsenvaltioiden kanssa ennen suuntaviivojensa hyväksymistä.
- (50) Sen varmistamiseksi, että tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia tai tämän direktiivin täytäntöönpanotoimenpiteitä sovelletaan käytäntöön, kyseisten vaatimusten rikkomiseen olisi sovellettava seuraamuksia. Tätä varten seuraamusten olisi oltava riittävän varoittavia ja oikeasuhteisia.
- (51) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita – kun otetaan huomioon unionin osakemarkkinoiden kansainvälinen luonne ja se, että yksittäisten jäsenvaltioiden toimet johtaisivat todennäköisesti erilaisiin säännöstöihin, jotka voisivat heikentää sisämarkkinoiden toimintaa tai luoda uusia esteitä sisämarkkinoiden toiminnalle – vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (52) Tätä direktiiviä olisi sovellettava unionin tietosuojalainsäädäntöä ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettua yksityisyyden suojaa noudattaen. Luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittelyssä tämän direktiivin nojalla olisi noudatettava asetusta (EU) 2016/679. Erityisesti tietojen olisi oltava paikkansapitäviä, ne olisi pidettävä ajan tasalla, rekisteröidyille olisi tiedotettava asianmukaisesti henkilötietojen käsittelystä tämän direktiivin mukaisesti ja heillä olisi oltava oikeus täydentää epätäydellisiä tai oikaista puutteellisia tietoja sekä oikeus poistaa henkilötietoja. Lisäksi osakkeenomistajan tunnistetietojen toimittamisessa kolmansien maiden välittäjille olisi noudatettava asetuksessa (EU) 2016/679 säädettyjä vaatimuksia.
- (53) Tähän direktiiviin sisältyviä henkilötietoja olisi käsiteltävä tässä direktiivissä säädettyssä erityistarkoituksessa. Näiden henkilötietojen käsittely jossain muussa kuin siinä tarkoituksessa, johon kyseiset tiedot on alun perin kerätty, olisi toteutettava asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

- (54) Tämä direktiivi ei vaikuta tiettyntyyppisiä yhtiöitä tai yhteisöjä sääntelevässä alakohtaisessa unionin säädöksessä annettujen säännösten soveltamiseen; tällaisiin yhtiöihin ja yhteisöihin kuuluvat muiden muassa luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset, omaisuudenhoitajat, vakuutusyhtiöt ja eläkerahastot. Alakohtaisen unionin lainsäädännön säännöksiä olisi pidettävä erityissäännöksinä tähän direktiiviin nähden ja niiden olisi oltava ensisijaisia tähän direktiiviin nähden, jos tässä direktiivissä säädetty vaatimukset ovat ristiriidassa alakohtaisessa unionin lainsäädännössä mahdollisesti säädettyjen vaatimusten kanssa. Alakohtaisen unionin lainsäädännön säännöksiä ei kuitenkaan saisi tulkita siten, että tämän direktiivin tehokas soveltaminen tai sen yleinen päämäärä vaarantuvat. Tiettyjen alakohtaisten unionin sääntöjen olemassaolo ei yksinään saisi estää soveltamista tätä direktiiviä. Jos tässä direktiivissä säädetään yksityiskohtaisemmista säännöistä tai lisävaatimuksista alakohtaisen unionin lainsäädännön säännöksiin verrattuna, alakohtaisen unionin lainsäädännön säännöksiä olisi sovellettava yhdessä tämän direktiivin säännösten kanssa.
- (55) Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita hyväksymästä tai säilyttämästä voimassa direktiivin soveltamisalaa koskevia tiukempia säännöksiä, joilla helpotetaan edelleen osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä, edistetään osakkeenomistajavaikuttamista ja suojellaan vähemmistöosakkaiden etuja ja pyritään muihin tavoitteisiin, kuten varmistamaan luotto- ja rahoituslaitosten turvallisuus ja vakaus. Tällaiset säännökset eivät saisi kuitenkaan haitata tämän direktiivin tosiasiallista soveltamista ja sen tavoitteiden saavuttamista, ja niiden olisi joka tapauksessa oltava perussopimusten sääntöjen mukaisia.

- (56) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman¹ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (57) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001² 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon³ 24 päivänä lokakuuta 2014,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

¹ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EUVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

³ EUVL C 417, 21.11.2014, s. 8.

1 artikla
Direktiivin 2007/36/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2007/36/EY seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

- "1. Tässä direktiivissä säädetään vaatimuksista, jotka koskevat äänivaltaisiin osakkeisiin liittyvien osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttöä sellaisten yhtiöiden yhtiökokouksissa, joiden sääntömääräinen kotipaikka on jäsenvaltion alueella ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla. Tässä direktiivissä säädetään myös erityisvaatimuksista, joiden avulla voidaan edistää osakkeenomistajavaikuttamista etenkin pitkällä aikavälillä. Näitä erityisvaatimuksia sovelletaan osakkeenomistajien tunnistamiseen, tietojen toimittamiseen, osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottamiseen, institutionaalisten sijoittajien, omaisuudenhoitajien ja valtakirjaneuvonantajien toiminnan avoimuuteen, johtajien palkitsemiseen ja lähipiiriliiketoimiin.
2. Toimivaltainen sääntelemään tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia asioita on se jäsenvaltio, jonka alueella yhtiön sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, ja viittaukset "sovellettavaan lainsäädäntöön" ovat viittauksia kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöön.

Sovellettaessa I b lukua toimivaltainen jäsenvaltio määritellään seuraavasti:

- a) institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien suhteen sovellettavassa alakohtaisessa unionin säädöksessä määritelty kotijäsenvaltio;
 - b) valtakirjaneuvonantajien suhteen jäsenvaltio, jossa valtakirjaneuvonantajalla on sääntömääräinen kotipaikka, tai jos valtakirjaneuvonantajalla ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa missään jäsenvaltiossa, jäsenvaltio, jossa valtakirjaneuvonantajalla on päätoimipaikka, tai jos valtakirjaneuvonantajalla ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa eikä päätoimipaikkaa missään jäsenvaltiossa, jäsenvaltio, jonne valtakirjaneuvonantaja on sijoittautunut.";
- b) korvataan 3 kohdan a ja b alakohta seuraavasti:
- "a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY* 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (yhteissijoitusyritykset);
 - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU** 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset;

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).";

c) lisätään kohta seuraavasti:

"3 a. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä ei vapauteta I b luvun säännösten soveltamisesta.";

d) lisätään kohdat seuraavasti:

"5. Sovelletaan I a lukua välittäjiin siltä osin kuin ne tarjoavat osakkeenomistajille tai muille välittäjille palveluja, jotka koskevat sellaisten yhtiöiden osakkeita, joiden sääntömääräinen kotipaikka on jäsenvaltion alueella ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla.

6. Sovelletaan I b lukua:

- a) institutionaalsiin sijoittajiin siltä osin kuin ne sijoittavat säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuihin osakkeisiin suoraan tai omaisuudenhoitajan välityksellä,
- b) omaisuudenhoitajiin siltä osin kuin ne sijoittavat sijoittajien lukuun tällaisiin osakkeisiin; ja

- c) valtakirjaneuvonantajiin siltä osin kuin ne tarjoavat osakkeenomistajille palveluita, jotka koskevat sellaisten yhtiöiden osakkeita, joiden sääntömääräinen kotipaikka on jäsenvaltion alueella ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi jäsenvaltiossa sijaitsevilla tai toimivilla säännellyillä markkinoilla.

7. Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta tietyn tyyppisiä yhtiöitä tai yhteisöjä sääntelevän alakohtaisen unionin säädöksen soveltamiseen. Jos tässä direktiivissä säädetään yksityiskohtaisemmista säännöistä tai lisävaatimuksista alakohtaisen unionin säädöksen säännöksiin verrattuna, näitä säännöksiä sovelletaan yhdessä tämän direktiivin säännösten kanssa."

2) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan a alakohta seuraavasti:

"a) 'säännellyllä markkinalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU* 4 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määriteltyä säänneltyä markkinaa;

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).";

b) lisätään kohdat seuraavasti:

"d) 'välittäjällä' henkilöä, kuten direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritelty sijoituspalveluyritys, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013^{*} 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritelty luottolaitos ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014^{**} 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritelty arvopaperikeskus, joka tarjoaa osakkeiden säilytys- ja hoitopalveluja tai arvopaperitilien ylläpitopalveluja osakkeenomistajien tai muiden henkilöiden lukuun;

e) 'institutionaalisella sijoittajalla':

- i) yritystä, joka harjoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY^{***} 2 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettua henkivakuutustoimintaa ja kyseisen direktiivin 13 artiklan 7 kohdassa määriteltyä jälleenvakuutustoimintaa, jos nämä mainitut toiminnot kattavat henkivakuutusvelvoitteet, ja jota ei ole jätetty soveltamisalan ulkopuolelle kyseisen direktiivin mukaisesti;
- ii) ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavaa laitosta, joka kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341^{****} soveltamisalaan kyseisen direktiivin 2 artiklan mukaisesti, jollei jäsenvaltio ole kyseisen direktiivin 5 artiklan mukaisesti päättänyt olla soveltamatta mainittua direktiiviä tai osia siitä kyseiseen laitokseen;

- f) 'omaisuudenhoitajalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä, joka tarjoaa sijoittajille salkunhoitopalveluja, direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajaa, joka ei täytä kyseisen direktiivin 3 artiklan mukaisia poikkeuksen edellytyksiä, tai direktiivin 2009/65/EY 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä rahastoyhtiötä tai direktiivin 2009/65/EY mukaisesti toimiluvan saanutta sijoitusyhtiötä edellyttäen, ettei se ole nimennyt kyseisen direktiivin nojalla toimiluvan saanutta rahastoyhtiötä hoitamaan kyseistä sijoitusyhtiötä;
- g) 'valtakirjaneuvonantajalla' oikeushenkilöä, joka analysoi ammattimaisesti ja liiketaloudellisin perustein julkisesti noteerattujen yhtiöiden ilmoittamia ja tarvittaessa muita niitä koskevia tietoja antaakseen tietoja sijoittajille äänestyspäästösten tueksi tarjoamalla tutkimuksia, neuvoja ja äänestys suosituksia, jotka liittyvät äänioikeuksien käyttöön;
- h) 'lähipiirillä' samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002^{*****} mukaisesti hyväksytyissä kansainvälisissä tilinpäätösstandardeissa;
- i) 'johtajalla':
 - i) ketä tahansa yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsentä;

- ii) toimitusjohtajaa ja, jos yhtiöllä on tällainen toimi, varatoimitusjohtajaa, jos he eivät ole yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäseniä;
 - iii) muita henkilöitä, jotka toimivat i ja ii alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä vastaavissa tehtävissä, mikäli jäsenvaltio näin päättää;
- j) 'osakkeenomistajan tunnistetiedoilla' tietoja, joiden avulla voidaan todentaa osakkeenomistajan henkilöllisyys ja joihin kuuluvat ainakin seuraavat tiedot:
- i) osakkeenomistajan nimi ja yhteystiedot (mukaan lukien täydellinen osoite ja mahdollinen sähköpostiosoite) ja, jos tämä on oikeushenkilö, sen rekisterinumero, tai jos sitä ei ole saatavilla, sen yksilöllinen tunniste, kuten oikeushenkilötunnus;
 - ii) hallussa olevien osakkeiden määrä; sekä
 - iii) yksi tai useampi seuraavista, mutta ainoastaan yhtiön pyynnöstä: kyseisten osakkeiden luokat tai niiden hankintapäivä.

-
- * Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).
- ** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1).
- *** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).
- **** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2341, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37).
- ***** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1606/2002, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2002, kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta (EYVL L 243, 11.9.2002, s. 1)."

3) Lisätään luvut seuraavasti:

"I a LUKU

OSAKKEENOMISTAJIEN TUNNISTAMINEN, TIETOJEN TOIMITTAMINEN JA
OSAKKEENOMISTAJIEN OIKEUKSIEN KÄYTÖN HELPOTTAMINEN

3 a artikla

Osakkeenomistajien tunnistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöillä on oikeus tunnistaa osakkeenomistajansa. Jäsenvaltiot voivat säätää, että yhtiöt, joiden sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee niiden alueella, voivat pyytää ainoastaan sellaisten osakkeenomistajien tunnistamista, joiden hallussa olevien osakkeiden tai äänioikeuksien määrä ylittää tietyn prosenttiosuuden. Prosenttiosuus voi olla enintään 0,5 prosenttia.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että välittäjät ilmoittavat yhtiölle viipymättä yhtiön tai sen nimeämän kolmannen osapuolen pyynnöstä osakkeenomistajan tunnistetiedot.
3. Jos välittäjien muodostamassa ketjussa on useampia kuin yksi välittäjä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiön tai yhtiön nimeämän kolmannen osapuolen pyyntö toimitetaan välittäjältä toiselle viipymättä ja että välittäjä toimittaa viipymättä hallussaan olevat pyydetyt osakkeenomistajan tunnistetiedot suoraan yhtiölle tai yhtiön nimeämälle kolmannelle osapuolelle. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiö voi saada osakkeenomistajan tunnistetietoja miltä tahansa tietoja hallussa pitävään ketjuun kuuluvalta välittäjältä.

Jäsenvaltiot voivat sallia sen, että yhtiö pyytää arvopaperikeskusta tai muuta välittäjää tai palveluntarjoajaa keräämään osakkeenomistajan tunnistetietoja, mukaan lukien välittäjien muodostamassa ketjussa toimivilta välittäjiltä, ja toimittamaan ne yhtiölle.

Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että välittäjän on ilmoitettava yhtiölle viipymättä yhtiön tai yhtiön nimeämän kolmannen osapuolen pyynnöstä välittäjien muodostaman ketjun seuraavaa välittäjää koskevat yksityiskohtaiset tiedot.

4. Tämän artiklan nojalla osakkeenomistajien henkilötietoja on käsiteltävä siten, että yhtiö kykenee tunnistamaan sen hetkiset osakkeenomistajansa voidakseen olla näihin suoraan yhteydessä, jotta helpotetaan osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä ja osakkeenomistajavaikuttamista yhtiössä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt ja välittäjät säilyttävät niille tämän artiklan mukaisesti ja tässä artiklassa määritellyssä tarkoituksessa toimitettuja osakkeenomistajan henkilötietoja enintään 12 kuukautta sen jälkeen, kun yhtiöt tai välittäjät ovat saaneet tietää, että kyseinen henkilö ei enää ole osakkeenomistaja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollista alakohtaisessa unionin säädöksessä säädettyä pidempää säilytysaikaa.

Jäsenvaltiot voivat lainsäädännössään säätää osakkeenomistajien henkilötietojen käsittelystä muihin tarkoituksiin.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilöillä on oikeus oikaista puutteellisia tai virheellisiä osakkeenomistajan tunnistetietojaan.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että välittäjän, joka ilmoittaa yhtiölle osakkeenomistajan tunnistetiedot tässä artiklassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti, ei katsota rikkovan mitään sopimuksessa tai laissa, asetuksessa tai hallinnollisessa määräyksessä asetettua tietojen ilmaisemista koskevaa rajoitusta.
7. Jäsenvaltioiden on toimitettava viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010* perustetulle Euroopan valvontaviranomaiselle (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) tieto siitä, ovatko ne 1 kohdan mukaisesti rajoittaneet osakkeenomistajien tunnistamista osakkeenomistajiin, joiden hallussa olevien osakkeiden tai äänioikeuksien määrä ylittää tietyn prosenttiosuuden, ja jos ovat, mikä on sovellettava prosenttiosuus. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa tämän tiedon verkkosivustollaan.
8. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään 2 kohdassa säädetty tietojen toimittamista koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat toimitettavien tietojen esitysmuotoa, pyynnön esitysmuotoa, mukaan lukien niiden turvallisuus ja yhteentoimivuus, ja noudatettavia määräaikoja. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [15 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] 14 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3 b artikla

Tietojen toimittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että välittäjien edellytetään toimittavan viipymättä yhtiöltä osakkeenomistajalle tai osakkeenomistajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle:
 - a) tiedot, joita yhtiön edellytetään toimittavan osakkeenomistajalle, jotta osakkeenomistaja voi käyttää osakkeistaan johtuvia oikeuksia, ja jotka on tarkoitettu kaikille osakkeenomistajille, jotka pitävät hallussaan kyseiseen luokkaan kuuluvia osakkeita; tai
 - b) jos a alakohdassa tarkoitetut tiedot ovat osakkeenomistajien saatavilla yhtiön verkkosivustolla, ilmoituksen siitä, mistä siellä tiedot löytyvät.
2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että yhtiöt toimittavat välittäjille 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot tai 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen vakio muodossa ja ajoissa.
3. Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan ole sallittua edellyttää, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot tai 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ilmoitus toimitetaan 1 ja 2 kohdan mukaisesti, jos yhtiöt toimittavat kyseiset tiedot tai kyseisen ilmoituksen suoraan kaikille osakkeenomistajilleen tai osakkeenomistajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle.

4. Jäsenvaltioiden on velvoitettava välittäjät toimittamaan yhtiölle viipymättä osakkeenomistajilta saatujen ohjeiden mukaisesti kyseisiltä osakkeenomistajilta saadut, niiden osakkeista johtuvien oikeuksien käyttöä koskevat tiedot.
5. Jos välittäjien muodostamassa ketjussa on useampia kuin yksi välittäjä, 1 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava välittäjältä toiselle viipymättä, jollei tietoja voida siirtää välittäjältä suoraan yhtiölle, osakkeenomistajalle tai osakkeenomistajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle.
6. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tämän artiklan 1–5 kohdassa säädetyt tietojen toimittamista koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat toimitettavien tietojen tyyppiä ja esitysmuotoa, mukaan lukien niiden turvallisuus ja yhteentoimivuus, ja noudatettavia määräaikoja. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [15 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] 14 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3 c artikla

Osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että välittäjät helpottavat osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä, kuten oikeutta osallistua yhtiökokouksiin ja äänestää niissä, ainakin toisella seuraavista tavoista:
 - a) välittäjä tekee tarvittavat järjestelyt, jotta osakkeenomistaja tai osakkeenomistajan nimeämä kolmas osapuoli voi itse käyttää oikeuksia;

- b) välittäjä käyttää osakkeista johtuvia oikeuksia osakkeenomistajan nimenomaisen valtuutuksen ja ohjeiden perusteella ja osakkeenomistajan hyväksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että äänestäjälle toimitetaan sähköinen vahvistus äänestämisestä, jos äänestys toimitetaan sähköisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiökokouksen jälkeen osakkeenomistaja tai osakkeenomistajan nimeämä kolmas osapuoli voi ainakin pyynnöstä saada vahvistuksen siitä, että yhtiö on rekisteröinyt ja laskenut tämän äänen asianmukaisesti, ellei tämä tieto ole jo tämän saatavilla. Jäsenvaltiot voivat määritellä määräajan tällaisen vahvistuksen pyytämiseksi. Tällainen määräaika voi olla enintään kolme kuukautta.

Jos ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettu vahvistus toimitetaan välittäjälle, välittäjän on toimitettava se viipymättä osakkeenomistajalle tai osakkeenomistajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle. Jos välittäjien muodostamassa ketjussa on useampia kuin yksi välittäjä, vahvistus on toimitettava välittäjältä toiselle viipymättä, ellei vahvistusta voida siirtää suoraan osakkeenomistajalle tai osakkeenomistajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle.

3. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetty, osakkeenomistajien oikeuksien käytön helpottamista koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat helpottamisen tapoja, sähköisen äänestysvahvistuksen esitysmuotoa, äänten asianmukaista rekisteröintiä ja laskemista koskevan, välittäjien muodostaman ketjun kautta toimitettavan vahvistuksen esitysmuotoa, mukaan lukien niiden turvallisuus ja yhteentoimivuus, ja noudatettavia määräaikoja. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [15 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] 14 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3 d artikla

Syrjimättömyys, suhteellisuus ja kustannusten avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että välittäjät ilmoittavat julkisesti kaikista tämän luvun nojalla tarjottaviin palveluihin sovellettavista maksuista erikseen kunkin palvelun osalta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksut, joita välittäjä veloittaa osakkeenomistajilta, yhtiöiltä ja muilta välittäjiltä, ovat syrjimättömiä ja oikeassa suhteessa verrattuina palveluista aiheutuneisiin tosiasiallisiin kustannuksiin. Erot maksuissa kansallisen ja rajat ylittävän oikeuksien käytön välillä sallitaan ainoastaan, jos ne ovat asianmukaisesti perusteltuja ja jos ne perustuvat palveluista aiheutuneiden tosiasiallisten kustannusten vaihteluun.
3. Jäsenvaltiot voivat kieltää välittäjiä veloittamasta palkkioita tämän luvun nojalla tarjottavista palveluista.

3 e artikla

Kolmansien maiden välittäjät

Tätä lukua sovelletaan myös välittäjiin, joilla ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa eikä päätoimipaikkaa unionissa, kun ne tarjoavat 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja palveluja.

3 f artikla

Täytäntöönpanoa koskeva tiedottaminen

1. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava komissiolle, jos tämän luvun säännösten täytäntöönpanossa ilmenee huomattavia käytännön vaikeuksia tai jos unionin tai kolmansien maiden välittäjät eivät noudata tämän luvun säännöksiä.
2. Komissio toimittaa tiiviissä yhteistyössä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010^{**} perustetun Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) kanssa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän luvun täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen, johon sisältyy tietoja sen vaikuttavuudesta, käytännön soveltamiseen liittyvistä vaikeuksista ja valvonnasta, ottaen huomioon unionin markkinoiden ja kansainvälisten markkinoiden asiaankuuluvan kehityksen. Kertomuksessa kiinnitetään myös huomiota siihen, onko tämän luvun soveltamisala asianmukainen suhteessa kolmansien maiden välittäjiin. Komissio julkaisee kertomuksen viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [6 vuoden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta].

I b LUKU

INSTITUTIONAALISTEN SJOITTAJIEN, OMAISUUDENHOITAJIEN JA VALTAKIRJANEUVONANTAJIEN AVOIMUUS

3 g artikla

Vaikuttamispolitiikka

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että institutionaaliset sijoittajat ja omaisuudenhoitajat joko täyttävät a ja b alakohdassa esitetyt vaatimukset tai julkistavat selkeän ja perustellun selvityksen, miksi ne ovat päättäneet jättää täyttämättä yhden tai useamman näistä vaatimuksista.
 - a) Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien on laadittava ja julkistettava vaikuttamispolitiikka, jossa kuvataan, miten ne sisällyttävät osakkeenomistajavaikuttamisen sijoitusstrategiaansa. Politiikassa kuvataan, kuinka ne valvovat kohdeyhtiötä merkityksellisissä asioissa, joita ovat muun muassa strategia, taloudellinen ja muu tuloksellinen suoriutuminen ja riski, pääomarakenne, yhteiskunnalliset ja ympäristönäkökohdat ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä, ja kuinka ne käyvät vuoropuhelua kohdeyhtiöiden kanssa, käyttävät äänioikeuksia ja muita osakkeisiin liittyviä oikeuksia, tekevät yhteistyötä muiden osakkeenomistajien kanssa, pitävät yhteyttä kohdeyhtiöiden muihin asianomaisiin sidosryhmiin ja hallinnoivat niiden vaikuttamiseen liittyviä todellisia ja mahdollisia eturistiriitoja.

- b) institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien on vuosittain julkistettava tiedot vaikuttamispolitiikkansa täytäntöönpanosta, mukaan lukien yleisen kuvauksen äänestyskäyttäytymisestä ja selvityksen tärkeimmistä äänestystapahtumista ja valtakirjaneuvonantajien käytöstä. Niiden on julkistettava tiedot siitä, miten ne ovat äänestäneet sellaisten yhtiöiden yhtiökokouksissa, joissa niillä on osakkeita. Sellaiset äänestykset, joilla ei ole merkitystä äänestyksen kohteena olevan asian perusteella tai sen perusteella, kuinka suurta osuutta yhtiön osakkeista osakkeenomistaja pitää hallussaan, voidaan jättää julkistamatta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava yleisesti saatavilla maksutta institutionaalisen sijoittajan tai omaisuudenhoitajan verkkosivustolla. Jäsenvaltiot voivat säätää, että tiedot on asetettava yleisesti saataville maksutta muiden verkossa olevien helposti käytettävien välineiden kautta.
- Jos omaisuudenhoitaja toteuttaa vaikuttamispolitiikkaa, äänestykset mukaan lukien, institutionaalisen sijoittajan lukuun, institutionaalisen sijoittajan on ilmoitettava, missä omaisuudenhoitaja on asettanut tällaiset äänestystiedot yleisesti saataville.
3. Myös vaikuttamistoimiin sovelletaan institutionaalisiin sijoittajiin ja omaisuudenhoitajiin sovellettavia eturistiriitoja koskevia sääntöjä, mukaan lukien direktiivin 2011/61/EU 14 artiklaa ja direktiivin 2009/65/EY 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaa ja 14 artiklan 1 kohdan d alakohtaa ja niiden vastaavia täytäntöönpanosääntöjä sekä direktiivin 2014/65/EU 23 artiklaa.

3 h artikla

Institutionaalisten sijoittajien sijoitusstrategia ja järjestelyt omaisuudenhoitajien kanssa

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että institutionaaliset sijoittajat julkistavat tiedot siitä, miten niiden pääomasijoitusstrategian tärkeimmät osatekijät on sovitettu yhteen niiden velkaprofiilin ja velkojen duraation kanssa erityisesti pitkäaikaisten velkojen osalta ja miten ne vaikuttavat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä niiden varojen tuottoon.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos omaisuudenhoitaja tekee institutionaalisen sijoittajan lukuun sijoituksia joko asiakaskohtaisesti täydellä valtakirjalla tai yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavan yrityksen välityksellä, institutionaalisen sijoittajan on julkistettava seuraavat tiedot omaisuudenhoitajan kanssa tekemästään järjestelystä:
 - a) tiedot siitä, kuinka järjestely omaisuudenhoitajan kanssa kannustaa omaisuudenhoitajaa sovittamaan sijoitusstrategiansa ja -päätöksensä yhteen institutionaalisen sijoittajan velkaprofiilin ja velkojen duraation kanssa erityisesti pitkäaikaisten velkojen osalta;
 - b) tiedot siitä, kuinka kyseinen järjestely kannustaa omaisuudenhoitajaa tekemään sijoituspäätökset kohdeyhtiön keskipitkän tai pitkän aikavälin taloudellisen ja muun tuloksellisen suoriutumisen arviointien perusteella ja vaikuttamaan kohdeyhtiöön siten, että yhtiön tulos paranee keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;

- c) tiedot siitä, kuinka omaisuudenhoitajan tulosten arviointimenetelmä ja arvioinnin aikahorisontti ja omaisuudenhoitopalveluista palkitseminen sopivat yhteen institutionaalisten sijoittajien velkaprofiilin ja velkojen duraation kanssa erityisesti pitkäaikaisten velkojen osalta ja kuinka niissä otetaan huomioon pitkän aikavälin absoluuttinen tulos;
- d) tiedot siitä, miten institutionaalinen sijoittaja valvoo omaisuudenhoitajalle aiheutuvia salkun kiertonopeuden kustannuksia ja määrittelee tavoitteeksi asetetun salkun kiertonopeuden tai kiertonopeuden rajat sekä valvoo niitä;
- e) omaisuudenhoitajan kanssa tehdyn järjestelyn kesto.

Jos omaisuudenhoitajan kanssa tehtyyn järjestelyyn ei kuulu yhtä tai useampaa näistä osatekijöistä, institutionaalisen sijoittajan on esitettävä sille selkeät perusteet.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava yleisesti saatavilla maksutta institutionaalisen sijoittajan verkkosivustolla, ja ne on saatettava ajan tasalle vuosittain, paitsi jos niihin ei tule olennaisia muutoksia. Jäsenvaltiot voivat säätää, että tiedot asetetaan yleisesti saataville maksutta muiden verkossa olevien helposti käytettävien välineiden kautta.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivillä 2009/138/EY säänneltyt institutionaaliset sijoittajat voivat sisällyttää nämä tiedot mainitun direktiivin 51 artiklassa tarkoitettuun vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevaan kertomukseensa.

3 i artikla

Omaisuußenhoitajien avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että omaisuudenhoitajat ilmoittavat vuosittain institutionaaliselle sijoittajalle, jonka kanssa ne ovat tehneet 3 h artiklassa tarkoitettut järjestelyt, miten niiden sijoitusstrategiassa ja sen täytäntöönpanossa noudatetaan kyseisiä järjestelyjä ja edistetään institutionaalisen sijoittajan varojen tai rahaston tuottoa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tällaisessa ilmoituksessa on käsiteltävä sijoituksiin liittyviä olennaisia keskipitkän ja pitkän aikavälin riskejä, salkun koostumusta, salkun kiertonopeutta ja kiertonopeuteen liittyviä kustannuksia, valtakirjaneuvonantajien käyttöä vaikuttamistoimissa ja niiden arvopaperilainauspolitiikkaa ja sitä, miten sitä sovelletaan tarvittaessa sen vaikuttamistoimien toteuttamiseksi erityisesti kohdeyhtiöiden yhtiökokousten aikaan. Tällaisessa ilmoituksessa on myös oltava tiedot siitä, tekevätkö he sijoituspäätökset kohdeyhtiön keskipitkän tai pitkän aikavälin tuloksen, myös muun kuin taloudellisen tuloksen, arvioinnin perusteella, ja jos tekevät, miten päätökset tehdään, ja onko vaikuttamistoimien yhteydessä esiintynyt eturistiriitoja ja jos on, millaisia ja miten omaisuudenhoitaja on puuttunut niihin.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että 1 kohdassa tarkoitettut tiedot julkistetaan yhdessä direktiivin 2009/65/EY 68 artiklassa tai direktiivin 2011/61/EU 22 artiklassa tarkoitettun vuosikertomuksen tai direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen säännöllisten ilmoitusten kanssa.

Jos 1 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot on jo asetettu yleisesti saataville, omaisuudenhoitajan ei edellytetä toimittavan näitä tietoja institutionaaliselle sijoittajalle suoraan.

3. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että 1 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot on toimitettava myös muille saman rahaston sijoittajille ainakin pyynnöstä, jos omaisuudenhoitaja ei hallinnoi varoja asiakaskohtaisesti täydellä valtakirjalla.

3 j artikla

Valtakirjaneuvonantajien avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valtakirjaneuvonantajat julkistavat soveltamansa käytännesäännöt ja raportoivat niiden soveltamisesta.

Elleivät valtakirjaneuvonantajat sovellla käytännesääntöjä, niiden on perusteltava tämä selkeästi. Jos valtakirjaneuvonantajat soveltavat käytännesääntöjä mutta poikkeavat jostain kyseisten käytännesääntöjen suosituksesta, niiden on ilmoitettava, mistä kohdasta ne poikkeavat, perusteltava tämä selkeästi ja ilmoitettava tarvittaessa mahdollisista käyttöön ottamistaan vaihtoehtoisiin toimenpiteistä.

Tässä kohdassa tarkoitetut tiedot on asetettava yleisesti saataville maksutta valtakirjaneuvonantajien verkkosivustoilla, ja ne on saatettava ajan tasalle vuosittain.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedottaakseen asiakkailleen asianmukaisesti toimintansa tarkkuudesta ja luotettavuudesta, valtakirjaneuvonantajat julkistavat vuosittain vähintään kaikki seuraavat tiedot tutkimustensa, neuvojensa ja äänestyssuositustensa valmistelusta:
- a) niiden käyttämien menetelmien ja mallien olennaiset piirteet;
 - b) niiden käyttämät tärkeimmät tietolähteet;
 - c) menettelyt, joilla varmistetaan tutkimusten, neuvojen ja äänestyssuositusten laatu sekä kyseisiä tehtäviä hoitavan henkilöstön pätevyys;
 - d) tiedot siitä, ottavatko ne kansalliset markkinaolosuhteet, oikeudelliset olosuhteet, sääntelyolosuhteet ja yhtiökohtaiset olosuhteet huomioon ja jos ottavat, millä tavoin;
 - e) niiden kullakin markkinalla soveltamien äänestyskäytäntöjen olennaiset piirteet;
 - f) tiedot siitä, käyvätkö he vuoropuhelua sellaisten yhtiöiden kanssa, joita niiden tutkimukset, neuvot tai äänestyssuositukset koskevat, sekä yhtiöiden sidosryhmien kanssa, ja jos käyvät, vuoropuhelun laajuus ja luonne;
 - g) mahdollisten eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevat käytännöt.

Tässä kohdassa tarkoitetut tiedot on asetettava yleisesti saataville valtakirjaneuvonantajien verkkosivustoilla, ja niiden on oltava saatavilla maksutta vähintään kolmen vuoden ajan niiden julkistamispäivän jälkeen. Tietoja ei tarvitse julkistaa erikseen, jos ne ovat saatavilla osana 1 kohdan mukaisesti ilmoitettavia tietoja.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valtakirjaneuvonantajat yksilöivät ja ilmoittavat asiakkailleen viipymättä kaikki todelliset ja mahdolliset eturistiriidat tai liikesuhteet, jotka voivat vaikuttaa niiden tutkimusten, neuvojen tai äänestysuusostusten valmisteluun, sekä toimet, jotka ne ovat toteuttaneet poistaakseen todelliset tai mahdolliset eturistiriidat tai vähentääkseen tai hallitakseen niitä.
4. Tätä artiklaa sovelletaan myös valtakirjaneuvonantajiin, joilla ei ole sääntömääräistä kotipaikkaa eikä päätoimipaikkaa unionissa ja jotka ovat toimintaansa varten sijoittautuneet unioniin.

3 k artikla

Arviointi

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 3 g, 3 h ja 3 i artiklan täytäntöönpanosta, myös sen arvioinnista, onko tarpeen edellyttää, että omaisuudenhoidajat julkistavat tiettyjä 3 i artiklassa tarkoitettuja tietoja, kun otetaan huomioon asiaankuuluva kehitys unionin markkinoilla ja kansainvälisillä markkinoilla. Kertomus julkaistaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viiden vuoden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta], ja siihen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

2. Komissio toimittaa tiiviissä yhteistyössä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 3 j artiklan täytäntöönpanosta kertomuksen, johon sisältyy tietoja sen soveltamisalan soveltuvuudesta ja sen vaikuttavuudesta sekä arvio tarpeesta vahvistaa valtakirjaneuvonantajille sääntelyvaatimuksia, kun otetaan huomioon unionin markkinoiden ja kansainvälisten markkinoiden asiaankuuluva kehitys. Kertomus julkaistaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuuden vuoden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta], ja siihen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12)."

- 4) Lisätään artikkelit seuraavasti:

"9 a artikla

Oikeus äänestää palkitsemispolitiikasta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt laativat johtajia koskevan palkitsemispolitiikan ja että osakkeenomistajilla on oikeus äänestää palkitsemispolitiikasta yhtiökokouksessa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palkitsemispolitiikkaa koskeva osakkeenomistajien äänestys yhtiökokouksessa on sitova. Yhtiöiden on palkittava johtajiaan ainoastaan yhtiökokouksessa hyväksytyn palkitsemispolitiikan mukaisesti.

Jos palkitsemispolitiikkaa ei ole vielä hyväksytty ja yhtiökokous ei hyväksy ehdotettua politiikkaa, yhtiö voi jatkaa johtajiensa palkitsemista olemassa olevien käytäntöjen mukaisesti ja sen on esitettävä tarkistettu politiikka hyväksyttäväksi seuraavassa yhtiökokouksessa.

Jos hyväksytty palkitsemispolitiikka on olemassa eikä yhtiökokous hyväksy ehdotettua uutta politiikkaa, yhtiö jatkaa johtajiensa palkitsemista olemassa olevan hyväksytyn politiikan mukaisesti ja sen on esitettävä tarkistettu politiikka hyväksyttäväksi seuraavassa yhtiökokouksessa.

3. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää, että palkitsemispolitiikkaa koskeva äänestys yhtiökokouksessa on neuvoa-antava. Siinä tapauksessa yhtiöiden on palkittava johtajiaan ainoastaan sellaisen palkitsemispolitiikan mukaisesti, josta on äänestetty yhtiökokouksessa. Jos yhtiökokous hylkää ehdotetun palkitsemispolitiikan, yhtiön on esitettävä tarkistettu politiikka äänestettäväksi seuraavassa yhtiökokouksessa.

4. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenvaltiot voivat antaa yhtiöille mahdollisuuden poiketa palkitsemispolitiikasta väliaikaisesti edellyttäen, että politiikkaan sisältyy menettelyllisiä ehtoja, joiden mukaisesti politiikasta voidaan poiketa, ja että siinä määritellään, mistä politiikan osista voidaan poiketa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut poikkeukselliset olosuhteet soveltuvat ainoastaan tilanteissa, joissa poikkeaminen palkitsemispolitiikasta on välttämätöntä kokonaisuutena arvioiden yhtiön pitkän aikavälin etujen ja kestävyyskannalta tai sen elinkelpoisuuden varmistamiseksi.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt järjestävät palkitsemispolitiikkaa koskevan äänestyksen yhtiökokouksessa aina, kun politiikkaan tehdään olennaisia muutoksia, ja joka tapauksessa vähintään neljän vuoden välein.
6. Palkitsemispolitiikan avulla on edistettävä yhtiön liiketoimintastrategiaa ja pitkän aikavälin etuja ja kestävyttä ja siinä on selitettävä, miten se näitä edistää. Sen on oltava selkeä ja ymmärrettävä ja siinä on kuvattava palkitsemisen erilaisia kiinteitä ja muuttuvia osia, myös kaikkia sellaisia bonuksia ja muita etuja niiden muodosta riippumatta, joita johtajille voidaan myöntää, ja ilmoitettava niiden suhteellinen osuus.

Palkitsemispolitiikassa on selitettävä, miten yhtiön työntekijöiden palkka- ja työsuhteen ehdot on otettu huomioon palkitsemispolitiikkaa vahvistettaessa.

Kun yhtiössä palkitsemiseen sisältyy muuttuvia osia, palkitsemispolitiikassa on asetettava selkeät, kattavat ja eriytetyt perusteet palkitsemisen muuttuvan osan myöntämiselle. Siinä on ilmoitettava taloudellisen ja muun tuloksellisen suoriutumisen perusteet, tarvittaessa myös yrityksen yhteiskuntavastuuta koskevat perusteet, ja selitettävä, miten niillä edistetään ensimmäisessä alakohdassa asetettuja tavoitteita ja mitä menetelmiä käytetään sen määrittämiseksi, missä määrin suoritusperusteet ovat täyttyneet. Siinä on ilmoitettava tiedot mahdollisista lykkäysajoista ja yhtiön mahdollisuudesta vaatia palkitsemisen muuttuvat osat takaisin.

Jos yhtiö myöntää osakesidonnaisia palkkioita, politiikassa on yksilöitävä odotusajat ja tarvittaessa osakkeiden säilyttäminen odotusajan päättymisen jälkeen ja selitettävä, miten osakeperusteisella palkitsemisella edistetään ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä tavoitteita.

Palkitsemispolitiikassa on ilmoitettava johtajien kanssa tehtyjen toimisopimusten tai järjestelyjen kesto, sovellettavat irtisanomisajat, lisäeläke- tai varhaiseläkejärjestelmien pääpiirteet, toimisuhteen päättämisen ehdot ja päättämiseen liittyvät maksut.

Palkitsemispolitiikassa on selitettävä päätöksentekoprosessi, jota noudatetaan, kun politiikasta päätetään, sitä tarkistetaan ja se pannaan täytäntöön, mukaan luettuina toimenpiteet eturistiriitojen välttämiseksi tai ratkaisemiseksi ja tarvittaessa palkitsemiskomitean tai muiden asianomaisten komiteoiden rooli. Jos politiikkaa muutetaan, siinä on kuvattava ja selitettävä kaikki merkittävät muutokset sekä se, miten siinä otetaan huomioon osakkeenomistajien äänestykset ja näkemykset politiikasta ja selvitykset, jotka on laadittu sen jälkeen, kun palkitsemispolitiikasta edellisen kerran äänestettiin osakkeenomistajien yhtiökokouksessa.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palkitsemispolitiikasta yhtiökokouksessa toimitetun äänestyksen jälkeen politiikka sekä äänestyksen päivämäärät ja tulokset julkistetaan viipymättä yhtiön verkkosivustolla ja että se on julkisesti saatavilla maksutta ainakin niin kauan kuin sitä sovelletaan.

9 b artikla

Palkitsemisraportissa esitettävät tiedot ja oikeus äänestää palkitsemisraportista

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiö laatii selkeän ja ymmärrettävän palkitsemisraportin, joka antaa kattavan kokonaiskuvan yksittäisten johtajien, myös vasta rekrytoitujen ja entisten johtajien, palkitsemisesta 9 a artiklassa tarkoitetun palkitsemispolitiikan mukaisesti, mukaan luettuina kaikki johtajille edeltävältä tilikaudella myönnetty tai varatut edut niiden muodosta riippumatta.

Palkitsemisraportissa on soveltuvin osin oltava seuraavat tiedot jokaisen yksittäisen johtajan palkitsemisesta:

- a) palkkioiden kokonaismäärä osien mukaan jaoteltuna, palkitsemisen kiinteiden ja muuttuvien osien suhteellinen osuus, selvitys siitä, miten palkitsemisen kokonaismäärä vastaa hyväksyttyä palkitsemispolitiikkaa, myös siitä, miten se edistää yhtiön tulosta pitkällä aikavälillä, ja tiedot siitä, miten suorituserusteita on sovellettu;
- b) palkitsemisen vuotuinen muutos viimeisten vähintään viiden tilikauden ajalta, yhtiön tuloskehitys ja yhtiön johtoon kuulumattomien kokopäiväisiksi muunnettujen työntekijöiden keskimääräisen palkitsemisen kehittyminen saman ajanjakson aikana esitettynä yhdessä vertailukelpoisella tavalla;

- c) mahdolliset palkkiot Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU* 2 artiklan 11 kohdan mukaisesti samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä;
 - d) myönnettyjen tai tarjottujen osakkeiden tai osakeoptioiden määrä sekä oikeuksien pääasialliset käyttöehdot, mukaan luettuina toteutushinta ja -päivä ja niiden mahdolliset muutokset;
 - e) tiedot siitä, onko hyödynnetty mahdollisuutta vaatia palkitsemisen muuttuvat osat takaisin;
 - f) tiedot mahdollisista poikkeamista 9 a artiklan 6 kohdassa tarkoitetun palkitsemispolitiikan täytäntöönpanoa koskevasta menettelystä ja 9 a artiklan 4 kohdan mukaisesti sovelletuista mahdollisista poikkeuksista, mukaan lukien poikkeuksellisten olosuhteiden luonnetta koskeva selitys ja miltä osin politiikasta on poikettu.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt eivät sisällytä palkitsemisraporttiin yksittäisten johtajien osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679** 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä tai yksittäisten johtajien perhetilannetta koskevia henkilötietoja.
3. Yhtiöiden on käsiteltävä palkitsemisraporttiin tämän artiklan nojalla sisällytetyjä johtajien henkilötietoja siten, että yhtiön avoimuus johtajien palkkauksen suhteen lisääntyy, jotta vahvistettaisiin johtajien vastuuvollisuutta ja osakkeenomistajien mahdollisuuksia valvoa johtajien palkitsemista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt eivät julkista tämän artiklan 5 kohdan nojalla palkitsemisraporttiin tämän artiklan mukaisesti sisältyviä johtajien henkilötietoja enää sen jälkeen, kun palkitsemisraportin julkistamisesta on kulunut kymmenen vuotta, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisessa unionin säädöksessä mahdollisesti säädetyn pidemmän määräajan soveltamista.

Jäsenvaltiot voivat lainsäädännössään säätää johtajien henkilötietojen käsittelystä muihin tarkoituksiin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vuotuisella yhtiökokouksella on oikeus järjestää neuvoa-antava äänestys viimeisimmän tilikauden palkitsemisraportista. Yhtiön on ilmoitettava tätä seuraavassa palkitsemisraportissa, miten yhtiökokouksen äänestys on otettu huomioon.

Direktiivin 2013/34/EU 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen pienten ja keskisuurten yritysten tapauksessa jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää, että sen sijaan, että järjestetään äänestys, viimeisimmän tilikauden palkitsemisraportti otetaan erilliseksi kohdaksi vuotuisen yhtiökokouksen esityslistalle keskustelua varten. Yhtiön on ilmoitettava tätä seuraavassa palkitsemisraportissa, miten yhtiökokouksessa käyty keskustelu koskien palkitsemisraporttia on otettu huomioon.

5. Rajoittamatta 5 artiklan 4 kohdan soveltamista yhtiöiden on asetettava yhtiökokouksen jälkeen palkitsemisraportti saataville maksutta verkkosivustollaan kymmenen vuoden ajaksi, ja halutessaan ne voivat pitää sitä saatavilla pidemmän aikaa edellyttäen, että siitä poistetaan johtajien henkilötiedot. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on tarkistettava, että tässä artiklassa tarkoitettut tiedot on annettu.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiön johtajilla, jotka toimivat heille kansallisessa lainsäädännössä annettujen valtuuksien mukaisesti, on kollektiivinen velvollisuus varmistaa, että palkitsemisraportti laaditaan ja julkistetaan tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, jotka koskevat yhtiön johtajiin sovellettavaa vastuuta ainakin yhtiötä kohtaan, sovelletaan yhtiön johtajiin, jos he rikkovat tässä kohdassa tarkoitettuja velvollisuuksia.

6. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaistaminen tämän artiklan suhteen komissio hyväksyy suuntaviivoja, joissa vahvistetaan 1 kohdassa säädettyjen tietojen vakionmuotoinen esitystapa.

9 c artikla

Avoimuus ja lähipiiriliiketoimien hyväksyntä

1. Jäsenvaltioiden on määritettävä merkittävät liiketoimet tämän artiklan soveltamiseksi ottaen huomioon:
 - a) vaikutuksen, joka tiedolla liiketoimesta voi olla yhtiön osakkeenomistajien taloudellisiin päätöksiin,
 - b) riskin, jonka liiketoimi aiheuttaa yhtiölle ja sen lähipiiriin kuulumattomille osakkeenomistajille, mukaan lukien vähemmistöosakkaat.

Merkittäviä liiketoimia määrittäessään jäsenvaltioiden on vahvistettava yksi tai useampi kvantitatiivinen suhdeluku, jonka perustana on liiketoimen vaikutus yhtiön taloudelliseen asemaan, tuloihin, varoihin, pääomarakenteeseen, mukaan lukien oma pääoma, tai liikevaihtoon, tai otettava huomioon liiketoimen luonne ja lähipiiriin kuuluvan henkilön asema.

Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön 4 kohdan soveltamiseksi merkittävyyden osalta eri määritelmät kuin 2 ja 3 kohdan soveltamiseksi ja erotella määritelmät yhtiön koon mukaan.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt antavat merkittävistä lähipiiriliiketoimista julkisen ilmoituksen viimeistään kyseisten liiketoimien toteutusajankohtana. Ilmoituksessa on oltava ainakin tiedot lähipiirisuhteen luonteesta sekä lähipiiriin kuuluvan henkilön nimi, liiketoimen ajankohta ja arvo ja muut tiedot, jotka tarvitaan sen arvioimiseen, onko liiketoimi yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, kannalta oikeudenmukainen ja kohtuullinen.
3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että 2 kohdassa tarkoitetun julkisen ilmoituksen liitteenä on toimitettava raportti siitä, onko liiketoimi lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, kannalta oikeudenmukainen ja kohtuullinen, ja selitettävä oletukset, joihin se perustuu, sekä sovelletut menetelmät.

Tämän raportin laatii jokin seuraavista tahoista:

- a) riippumaton kolmas osapuoli;
- b) yhtiön hallinto- tai valvontaelin;
- c) tilintarkastusvaliokunta tai muu valiokunta, jonka enemmistön muodostavat riippumattomat johtajat.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lähipiiriin kuuluvat henkilöt eivät osallistu raportin laadintaan.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiökokous tai yhtiön hallinto- tai valvontaelin hyväksyy merkittävät lähipiiriliiketoimet sellaisten menettelyjen mukaisesti, joilla estetään lähipiiriin kuuluvaa henkilöä hyötymästä asemastaan ja varmistetaan yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, etujen asianmukainen suojelu.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että osakkeenomistajilla on oikeus äänestää yhtiökokouksissa yhtiön hallinto- tai valvontaelimen hyväksymistä merkittävistä lähipiiriliiketoimista.

Jos lähipiiriliiketoimessa on mukana johtaja tai osakkeenomistaja, kyseinen johtaja tai osakkeenomistaja ei saa osallistua hyväksyntään tai äänestykseen.

Jäsenvaltiot voivat sallia, että lähipiiriin kuuluva osakkeenomistaja osallistuu äänestykseen, edellyttäen että kansallisessa lainsäädännössä taataan riittävät suojatoimet, joita sovelletaan ennen äänestysmenettelyä tai sen aikana yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, etujen suojelemiseksi, ja estetään lähipiiriä hyväksymästä liiketoimea lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien enemmistön vastustuksesta tai riippumattomien johtajien enemmistön vastustuksesta huolimatta.

5. Edellä olevia 2, 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta tavanomaisiin liiketoimiin ja liiketoimiin, jotka on toteutettu tavanomaisten markkinaehtojen mukaan. Tällaisissa liiketoimissa yhtiön hallinto- tai valvontaelimen on otettava käyttöön sisäinen menettely voidakseen arvioida määräajoin ehtojen täyttymistä. Lähipiiriin kuuluvat henkilöt eivät saa ottaa osaa tähän arviointiin.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää, että yhtiöiden on sovellettava 2, 3 tai 4 kohdan vaatimuksia liiketoimiin, jotka on toteutettu tavanomaisen liiketoiminnan osana ja tavanomaisten markkinaehtojen mukaan.

6. Jäsenvaltiot voivat jättää tai voivat sallia yhtiöiden jättävän 2, 3 ja 4 kohdan vaatimusten ulkopuolelle
- a) yhtiön ja sen tytäryhtiöiden väliset liiketoimet, jos tytäryhtiöt ovat yhtiön kokonaan omistamia tai muulla yhtiön lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä ei ole intressejä tytäryhtiössä tai kansallisessa lainsäädännössä säädetään yhtiön, tytäryhtiön ja niiden lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, etujen riittävästä suojelusta tällaisten liiketoimien yhteydessä;
 - b) tietyt tarkasti määritellyt liiketoimet, jotka on kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti hyväksyttävä yhtiökokouksessa, edellyttäen, että näissä säännöksissä säädetään erityisesti kaikkien osakkeenomistajien kohtuullisesta kohtelusta ja yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, eduista ja suojellaan niitä asianmukaisesti;

- c) 9 a artiklan mukaista johtajien palkitsemista tai myönnettyjä tai varattuja johtajien palkitsemiseen liittyviä tiettyjä osia koskevat liiketoimet;
 - d) luottolaitosten toteuttamat liiketoimet, jotka perustuvat unionin lainsäädännössä tarkoitettuihin toiminnan vakauden valvonnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiin toimiin, joiden tavoitteena on turvata näiden laitosten vakaus;
 - e) liiketoimet, jotka ovat avoimia kaikille osakkeenomistajille samoin ehdoin ja joissa varmistetaan kaikkien osakkeenomistajien yhtäläinen kohtelu ja yhtiön etujen suojaaminen.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtiöt antavat julkisen ilmoituksen merkittävistä liiketoimista yhtiön lähipiiriin kuuluvan henkilön ja yhtiön tytäryhtiön välillä. Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että ilmoitukseen on liitettävä raportti, jossa arvioidaan, onko liiketoimi oikeudenmukainen ja kohtuullinen yhtiön ja lähipiiriin kuulumattomien osakkeenomistajien, myös vähemmistöosakkaiden, kannalta, ja selitetään oletukset, joihin se perustuu, sekä sovelletut menetelmät. Edellä 5 ja 6 kohdissa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan myös tässä kohdassa määriteltyihin liiketoimiin.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että millä tahansa 12 kuukauden ajanjaksolla tai saman tilikauden aikana saman lähipiiriin kuuluvan henkilön kanssa toteutetut lähipiiriliiketoimet, joihin ei ole sovellettu 2, 3 tai 4 kohdassa lueteltuja velvoitteita, lasketaan näitä kohtia sovellettaessa yhteen.

9. Tämä artikla ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014^{***} 17 artiklassa tarkoitettujen sisäpiiritiedon julkistamista koskevien sääntöjen soveltamista.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1)."

5) Lisätään luku seuraavasti:

"II a LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET JA SEURAAMUKSET

14 a artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komission päätöksellä 2001/528/EY* perustettu Euroopan arvopaperikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011** tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

14 b artikla

Toimenpiteet ja seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista toimenpiteistä ja seuraamuksista, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Toimenpiteiden ja seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja täytäntöönpanotoimenpiteet komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukauden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta], ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.

-
- * Komission päätös 2001/528/EY, tehty 6 päivänä kesäkuuta 2001, Euroopan arvopaperikomitean perustamisesta (EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45).
- ** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13)."

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta]. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin 2007/36/EY 3 a, 3 b ja 3 c artiklan noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 24 kuukauden kuluttua direktiivin 2007/36/EY 3 a artiklan 8 kohdassa, 3 b artiklan 6 kohdassa ja 3 c artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten hyväksymisestä.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja